

Az Országgyűlés
Mezőgazdasági bizottsága

Országgyűlési Hivatala

Dokumentációs szám: H/13270

Érkezett: 2013 DEC 05.

Bizottsági önálló indítvány

Az Országgyűlés
...../2013. ( ) OGY határozata
(javaslat)

Az agrárgazdaság 2012. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról

1. Az Országgyűlés tekintettel az agrárgazdasági jelentés elkészítéséről szóló 42/2013. (V.29.) OGY határozat előírásaira és figyelembe véve az Agrárgazdasági Tanács megállapításait, elfogadja az agrárgazdaság 2012. évi helyzetéről szóló jelentést.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Indokolás

A Kormány az idén tizenötödik alkalommal nyújtotta be J/13214. számú jelentését az agrárgazdaság helyzetéről. A megváltozott jogszabályi háttér (a hatályon kívül helyezett, az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény helyett) az agrárgazdasági jelentés elkészítéséről szóló 42/2013. (V.29.) OGY határozat szabályozza elkészítését.

A Nemzeti Összefogás Kormányának harmadik évét az ágazat közép-és hosszú távú fejlődésének biztos pályára állítása motiválta, melynek célja, hogy biztosítsa a fenntarthatóságot és a jövő generációi számára vonzóvá tegye a vidéki élet értékeit.

Az eredeti, statisztikai szemléletű bemutatás helyett egyre inkább a folyamatok mögé néző, rövid helyzetértékelésre és hosszú távú elemzésekre felépített anyag az utóbbi években trendelemzésekkel bővült. Már nem csak az egyes évi változásokat tárgyalja évről-évre, hanem igyekszik a változások mögött meghúzódó folyamatokat is bemutatni, öt éves távlatban. A jelentésbe bekerültek az évek óta élénk érdeklődést kiváltó új témák is (pl. agrobiznisz, takarmányipar, feketegazdaság), továbbá a szerzők új szempontok alapján szerkesztették át az anyagot, illetve új tartalommal bővítették a teljes magyar élelmiszeripar szemponyjából rendkívül jelentőséggel bíró témaköröket. Ez utóbbiak közt több, a szakma és a közérdeklődés középpontjában álló kérdéskör is található, mint például a földhasználat, földpiac, földbérlet helyzete, az élelmiszeripar teljes egészében, az agrárkereskedelem és az értékesítési csatornák változása, az új agrár-kockázatkezelési rendszer működésének első éves tapasztalatai, az agrár-hitelezési rendszer állapota, az európai uniós és nemzetközi agrárdiplomáciai fejlemények, valamint az új piacok szerzése szempontjából nagyon fontos kétoldalú agrárkapcsolatok alakulása.

A mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét nem lehet pusztán az ágazatra jellemző kibocsátási, foglalkoztatási vagy GDP adatokkal mérni, mivel az agrárgazdaság működéséhez, ezen belül a lakosság élelmiszertermékekkel való ellátáshoz sok más, a mezőgazdaságtól elkülönült ágazat hozzájárulására is szükség van. A szélesen értelmezett agrobizniszhez tartozik az agrárgazdaság, az agrárgazdaság számára inputokat biztosító ellátó tevékenységek, továbbá az agrárgazdaság termékeit feldolgozó és forgalmazó tevékenységek is. Az agrobiznisz nemzetgazdasági részesedése a kibocsátásból 16,0%, a GDP-hez történő hozzájárulás mértéke 12,0%. A foglalkoztatáshoz való hozzájárulása 2012-ben 15,5% volt.

Annak ellenére, hogy 2012-ben régóta nem tapasztalt, rendkívül kedvezőtlen időjárással kellett szembenézni a gazdálkodóknak, a Mezőgazdasági számlarendszer előzetes adatai alapján a mezőgazdaság kibocsátása folyó áron 2.229 milliárd forint volt, ami 2,8%-kal több mint a különösen sikeres 2011-es évben. A termelés volumenének mintegy 20%-os csökkenését az árak emelkedése ellensúlyozta. A gyenge hozamok világszerte termelői árnövekedést okoztak, ezért az év második felében, hazánkban is kiugróan magas termelői áremelkedés volt tapasztalható. A kedvezőtlen időjárási körülmények miatt bekövetkezett termésnövekedés, valamint a 2011. évi magas bázis a mezőgazdaság teljesítményének visszaesését okozta. 2012-ben így az ágazat 0,8 százalékponttal járult hozzá a nemzetgazdaság GDP volumenének csökkenéséhez.

A KSH lakossági munkaerő felmérése alapján a foglalkoztatottak száma 2011-hez hasonlóan 2012-ben is gyorsabban nőtt a mezőgazdaságban, mint a nemzetgazdaság egészében. Ennek következtében a mezőgazdaság aránya a foglalkoztatásból 5,2%-ra emelkedett, mely az előző évhez viszonyítva 0,3 százalékpontos növekedés. Az ágazat foglalkoztatottsági szintjének 8,2%-os emelkedésének köszönhetően a mezőgazdaságban dolgozók száma, ezen statisztika alapján meghaladta a 200 ezer főt.

Az agrár-külkereskedelem 2012-ben is jelentősen hozzájárult a nemzetgazdaság teljesítményéhez. Az agrárkivitel és a külkereskedelmi aktívum nagymértékben meghaladta a 2011. évi, korábban rekordnak számító értéket. A kivitel 12,4%-kal nőtt, míg a behozatal gyakorlatilag stagnált (+0,6%). Ennek eredményeként az agrár-külkereskedelem aktívuma 2012-ben 31,4%-kal több volt, mint 2011-ben. Az agrárgazdaság korábban is számottevő részesedése a teljes nemzetgazdasági exportból tovább emelkedett (10,1%), az agrárimport részesedése a nemzetgazdaság importjából viszont nem változott (6,1%) a tavalyihoz képest.

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások eredeti előirányzata 2012-ben 627,2 milliárd forint volt. Év végéig összesen 648,9 milliárd forint támogatás kifizetésére került sor, melynek 21,0%-a származott nemzeti forrásból, 79,0%-át uniós források biztosították. A 2012. évi kifizetések 148,3 milliárd forinttal meghaladták az előző évben folyósított támogatások összegét, amelynek több mint fele (53,5%) közvetlen uniós támogatás volt, 35,6%-át adták a társfinanszírozásban megvalósuló programok, a nemzeti jogcímeik aránya pedig 10,9%-ot tett ki.

Az Agrárgazdasági Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a világban csak azoknak az országoknak fejlődött érezhetően az élelmiszergazdasága, ahol jelentős forrásokat fordítottak a kutatásra, az oktatásra és szaktanácsadásra, és ahol magas szintű volt az innováció. Magyarországon ennek a célnak az elérését biztosító források nem elégségesek.

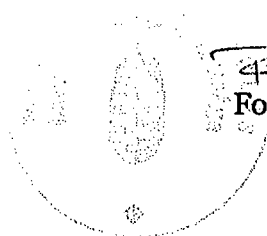
Az Agrárgazdasági Tanács összefoglalóan megállapítja, hogy a kedvező fejlemények mellett továbbra is aggodalomra ad okot a kivitel és behozatal termékszerkezetének alakulása (feldolgozott termékek importhányada magas, exporthányada alacsony), valamint a növénytermesztés és az állattenyésztés nem megfelelő aránya.

Az Agrárgazdasági Tanács meglelégedéssel nyugtázza, hogy a jelentés pontos képet ad az élelmiszergazdasági termékpályákról, az integráció és a nemzetközi versenyképesség problémáiról. A termékpálya szereplői mindaddig ki lesznek téve a hektikus ármozgásoknak, amíg nem alakul ki közöttük bizalmi viszony. Ennek kiépítésére kell törekedni a beszállítók, a feldolgozók és kereskedők között, egyébként nem lehet csillapítani az egyes termékek nagy árkilengéseit.

Az Agrárgazdasági Tanács az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is hiányolja, hogy máig sem készült el egy világos koncepció a fekete- és szürkegazdaság, a számla nélküli kereskedelem relatíve nagy súlyának, valamint az erdők illegális kitermelésének, a terménylopásoknak a visszaszorítására. Ez rontja az ágazat versenyképességét, akadályozza fejlődését. Az Agrárgazdasági Tanács határozott véleménye szerint a munkahelyteremtést minden lehetséges eszközzel támogatni kell. Ehhez elsősorban a munkahelyeket kínáló vállalkozások helyzetét indokolt javítani.

A jelentés az agrárgazdaság 2012. évi teljesítményéről valós képet mutat, magában foglal minden olyan létező információt, amely az agrárgazdaság 2012. évi folyamatainak megismertetéséhez és nemzetgazdasági szerepének megítéléséhez szükséges. A Mezőgazdasági bizottság egyhangúlag (17 i) általános vitára ajánlotta az agrárgazdaság 2012. évi helyzetéről szóló jelentést és a hozzá kapcsolódó Agrárgazdasági Tanács állásfoglalását, melyhez elfogadó tartalmú országgyűlési határozati javaslatot nyújtott be.

Budapest, 2013. december 5.

Font Sándor
elnök

Az Országgyűlés
Mezőgazdasági bizottsága

Dr. Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnökének

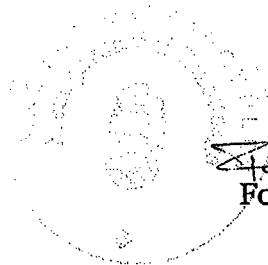
Helyben

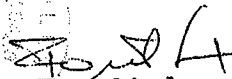
Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottsága az *Országgyűlésről* szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján az alábbi országgyűlési határozati javaslatot terjeszti elő:

**Országgyűlési határozati javaslat
az agrárgazdaság 2012. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról**

Budapest, 2013. december 5.

Font Sándor
elnök